

พม่ากับเกาหลีเหนือ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติของไทยได้อ้างสำนักข่าวซินหัวของจีนว่า พม่ากับเกาหลีเหนือได้กำหนดแนวทางความสัมพันธ์ระหว่างกันขึ้นเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) โดยเน้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การร่วมมือทางทะเล เศรษฐกิจ และสนับสนุนให้บริษัทของเกาหลีเหนือเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างในพม่า ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ทางการทูตกันขึ้นเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 2007

โดยแท้จริงแล้ว ประเทศทั้งสองต่างพยายามหาทางสร้างความปรองดองกันขึ้นมานานนับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1990 แล้ว โดยทางการของเกาหลีเหนือและพม่าได้พบปะพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ (แบบลับๆ) เพื่อขอตัวนักโทษที่เป็นสายลับเกาหลีเหนือที่อยู่เบื้องหลังการวางระเบิดสังหารกลุ่มผู้นำของรัฐบาลเกาหลีใต้ที่เป็นแขกรับเชิญของรัฐบาลพม่าเมื่อปี ค.ศ. 1983 (พ.ศ. 2526) กลับประเทศเกาหลีเหนือ ซึ่งในครั้งนั้น ประธานาธิบดีชุน ดูฮวาน แห่งเกาหลีใต้พร้อมคณะลูกอบสังหารขณะที่พำนักอยู่ในนครย่างกุ้ง ยังผลให้รัฐมนตรีจำนวน 4 คนและประชาชน 21 คนเสียชีวิต ส่วนประธานาธิบดีชุนไม่ได้รับบาดเจ็บแต่อย่างใด เมื่อทางการพม่าได้จับตัวสายลับของเกาหลีเหนือจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นผู้กระทำการที่โหดเหี้ยม จึงได้จำขังไว้และตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

จุดร่วมของความต้อการ

นายเบอร์ทิล ลินท์เนอร์ ผู้สื่อข่าวชาวสวีเดนประจำกรุงเทพฯ กล่าวว่า จากการพูดคุยกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของทั้งสองประเทศในช่วงต้นของทศวรรษที่ 1990 นั้นมีความเป็นไปได้ที่ทั้งสองฝ่ายจะแสวงหาจุดร่วมกันในหลายประการ ทั้งนี้เป็นเพราะประเทศทั้งสองต่างมีระบอบการปกครองที่คล้ายคลึงกัน มีรัฐบาลที่ไม่ให้ความสนใจต่อกฎระเบียบของโลกที่ตั้งขึ้นโดยชาติตะวันตก ประเทศทั้งสองถูกคุกคามจากโลกตะวันตกคล้ายๆ กัน มีทรัพยากรธรรมชาติมากแต่มีเงินตราต่างประเทศน้อย ฯลฯ จุดร่วมเหล่านี้ส่งผลให้ประเทศทั้งสองหันหน้าเข้าหากันและนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นเรื่อยมาจนกระทั่งสถาปนาความสัมพันธ์

ทางการทูตขึ้นมาใหม่ ต่อมาในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2008 รัฐมนตรีต่างประเทศของพม่าได้เดินทางไปเยือนเกาหลีเหนือ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในรอบ 25 ปีที่ผู้บริหารระดับสูงของพม่าเดินทางไปยังประเทศโซมแดงนี้

จุดร่วมที่น่าสนใจยิ่งประการหนึ่งก็คือ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ กล่าวคือพม่าต้องการอาวุธเพื่อใช้ทำสงครามกับชนกลุ่มน้อย ในขณะที่เกาหลีเหนือต้องการอาหารและสินค้าทางการเกษตรโดยที่พม่ามีอยู่อย่างพร้อมเพรียง ไม่ว่าจะเป็นข้าว ยางพารา แร่ธาตุ ก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ ดังนั้น การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในลักษณะของการแลกเปลี่ยนของต่อสิ่งของ (barter trade) ดังกล่าวจึงเกิดขึ้น⁽¹⁾

ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าอยู่ที่การที่พม่าได้รับอาวุธร้ายแรงที่นำมาจากเกาหลีเหนืออันเป็นการขัดต่อมติขององค์การสหประชาชาติที่ห้ามเกาหลีเหนือแพร่กระจายอาวุธที่มีอานุภาพการทำลายล้างสูง และห้ามพม่าครอบครองอาวุธที่จะนำไปสู่การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชนกลุ่มน้อยและใช้ในการกดขี่ข่มเหงประชาชนของตน โดยที่สหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ในยุโรปต่างจับจ้องและหาทางป้องกันมิให้มีการซื้อขายอาวุธของทั้งสองประเทศตลอดระยะเวลาครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ดังนั้น ความสัมพันธ์ของพม่ากับเกาหลีเหนือในด้านการแลกเปลี่ยนสินค้าต่อกันนั้น จึงถูกมองไปว่า เกาหลีเหนืออาจส่งขีปนาวุธ หรือขายอาวุธนิวเคลียร์ไปให้แก่พม่าก็ได้ ดังคำกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ ในการแถลงข่าวที่ภูเก็ตเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม ค.ศ. 2009⁽²⁾

อย่างไรก็ตาม อาจมีการตั้งคำถามว่า พม่าจะมีอาวุธร้ายแรงเหล่านี้ไว้เพื่อต่อสู้กับประเทศใดที่เป็นศัตรูคู่อาฆาต ซึ่งคงไม่ใช่ประเทศในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์แน่นอน ทั้งนี้เพราะพม่าก็เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนอยู่ หรือพม่าอาจต้องการครอบครองอาวุธเหล่านี้เพื่อใช้ต่อรองกับชาตินิยมหัวรุนแรงอื่นๆ ที่มุ่งกล่าวร้ายและข่มขู่รัฐบาลทหารของพม่าที่ใช้อำนาจเผด็จการปกครองประเทศ โดยลดรอนสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของประชาชนและผู้นำ/สมาชิกพรรคฝ่ายค้าน

พม่ากับชนกลุ่มน้อย

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า ประเทศพม่าประกอบไปด้วยชนกลุ่มน้อยหลากหลายและต่างต้องการเป็นอิสระต่อกันและกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการปกครองของอังกฤษในอดีตที่ใช้วิธีการ “แบ่งแยกเพื่อปกครอง” ใ้ได้ง่ายขึ้น (divide and rule) ต่อมาเมื่อจะได้รับเอกราช อังกฤษก็สัญญาว่าจะให้แต่ละเผ่าพันธุ์ปกครองตนเอง แต่เมื่อได้รับเอกราชแล้ว ชนกลุ่มใหญ่คือ ชนเผ่าพม่ากลับยึดอำนาจและตั้งตัวเป็นผู้นำชนกลุ่มอื่นๆ ทำให้ชนชาติพันธุ์อื่นไม่พอใจ และตั้งกองกำลังจับเกี่ยวข้องกับรัฐบาลพม่าในทุกโอกาสนับตั้งแต่หลังการก่อตั้งประเทศในปี ค.ศ. 1948 เพื่อแสดงศักยภาพของชนกลุ่มตนและประกาศตนว่าประสงค์ที่จะได้ “เอกราช” ในการปกครองตนเอง

รัฐบาลพม่าจึงมีแนวโน้มเป็นรัฐบาลเผด็จการทหารเรื่อยมาเพื่อใช้ทหารรักษาความเป็นปึกแผ่นของบ้านเมืองเอาไว้ เพราะหากจะนำระบอบประชาธิปไตยมาใช้ในการปกครองประเทศ ก็จะไปสู่การแบ่งแยกของชนกลุ่มต่างๆ ออกไปเป็นประเทศอิสระ (devolution) ประเทศพม่าก็จะถึงกาลอวสาน และยังในยุคที่ชนกลุ่มน้อยโหมโจมตีเพื่อแย่งชิงอาณาเขตปกครองตนเองมากขึ้นเท่าไร รัฐบาลทหารพม่าก็จะเพิ่มความเข้มงวด และส่งกองทัพเข้าไปปราบปรามอย่างรุนแรง จนทำให้ชาวมอญ ชาวกระเหรี่ยง และชาวไทยใหญ่ต้องอพยพหนีตายเข้ามาอาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดนของไทยที่ติดกับประเทศพม่า ก่อให้เกิดความตึงเครียดระหว่างประเทศขึ้นนับครั้งไม่ถ้วน

การสู้รบด้วยอาวุธสงครามร้ายแรงเข้าดังผลาญกันและกัน ทำให้เกิดความจำเป็นในการครอบครองอาวุธ ดังนั้น รัฐบาลพม่าจึงต้องการอาวุธเพื่อทำสงครามกับกลุ่มต่างๆ อย่างต่อเนื่อง การที่จะได้อาวุธมานั้นพม่าต้องจ่ายเงินตราต่างประเทศไปซื้อ แต่การรบพุ่งกับชนกลุ่มน้อยเป็นสงครามที่ไม่มีวันสิ้นสุดเพราะต่างก็มีตัวตายตัวแทน ทำให้ความต้องการอาวุธจึงมีอยู่ตลอดเวลา เงินทองที่มีอยู่ต้องร่อยหรอไปเป็นธรรมดา ดังนั้น การแลกเปลี่ยนอาวุธกับอาหารและวัตถุดิบจึงเป็นทางออกอีกทางหนึ่ง

ตัวอย่างของการสู้รบในช่วงหลังทศวรรษ 2000 ตัวอย่างหนึ่งก็คือ การต่อสู้กับชนเผ่าว่า กองทัพว่ามีกองบัญชาการใหญ่อยู่ที่เมืองปางซาง ติดชายแดนจีนด้านตะวันออกของรัฐบาลฉาน พวกเขาที่อยู่ด้วยกันหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มโกก้าง กลุ่มเมืองลา กลุ่มสหรัฐว่า แต่ละกลุ่ม

ต่างจัดงานฉลองครบรอบ 20 ปีจากการแยกตัวออกจากพรรคคอมมิวนิสต์พม่า เช่น กลุ่มโกก้างจัดขึ้นเมื่อวันที่ 10-12 มีนาคม ค.ศ. 2009 กลุ่มสหรัฐว้าจัดระหว่างวันที่ 15-17 เมษายน ค.ศ. 2009 และกลุ่มเมืองลาจัดเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 2009 งานดังกล่าวได้เชิญแขกต่างกลุ่มต่างเผ่า รวมทั้งตัวแทนของรัฐบาลทหารพม่ามาร่วมงาน จัดโรงแรมที่พักและเลี้ยงฉลองด้วยอาหารมากมาย และจัดให้มีพิธีการสวนสนาม มิงงานเฉลิมฉลองและมหรสพมากมายให้ประชาชนราวสามหมื่นคนเข้าร่วม รัฐบาลทหารพม่าได้ส่ง พล.ท. เยมีน ผู้อำนวยการความมั่นคงกองทัพพม่าไปเจรจาเพื่อให้กลุ่มว้าทำหน้าที่เป็นหน่วยรักษาดินแดนของประเทศ และให้สวามิภักดิ์ต่อรัฐบาลกลาง แต่การเจรจาไม่เป็นผล เขาจึงกล่าวในลักษณะข่มขู่ว่า “...ตามที่กลุ่มโกก้าง กลุ่มสหรัฐว้า และกลุ่มเมืองลาได้พัฒนาพื้นที่ของตนจนเจริญรุ่งเรืองนี้ เป็นที่น่ายกย่องอย่างยิ่ง แต่ทว่า ทุกฝ่ายจะไม่เสียดายเลยหรือ หากต้องมีอันเปลี่ยนแปลงไป...” จึงเป็นที่คาดการณ์ว่า หากความสัมพันธ์ระหว่างพม่า-ว้าเข้าสู่ขั้นแตกหัก พม่าก็เตรียมใช้อาวุธจากเกาหลีเหนือเข้าจัดการ โดยมีรายงานจากสื่อต่างประเทศหลายสำนักอ้างว่า พบเรือสัญชาติเกาหลีเหนือชื่อ กังนัม กำลังมุ่งหน้าเดินทางไปยังพม่า ซึ่งคาดว่าพม่าเตรียมอาวุธชนิดใหม่จากเกาหลีเหนือซึ่งมีอนุภาพสูงใช้ปราบปรามพวกว้าที่แข็งข้อ⁽³⁾

การขุดอุโมงค์ลับ

สถานีวิทยุเอเชียเสรีของสหรัฐฯ ได้เสนอข่าวว่า พม่าได้เริ่มขุดเจาะภูเขาเพื่อก่อสร้างอุโมงค์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539) มาแล้ว ในขณะที่สื่อต่างๆ ได้เสนอภาพถ่ายทางเข้าอุโมงค์ที่รัฐฉาน และทางเข้าอุโมงค์ตองจี โดยทางการพม่าอ้างว่า การขุดอุโมงค์เป็นส่วนหนึ่งของโครงการติดตั้งเครือข่ายเส้นใยนำแสง (fiber optic cable installation project) แต่เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดแล้วพบว่า ขนาดของอุโมงค์ใหญ่พอสำหรับรถบรรทุกเข้า-ออกได้ ภายในมีที่เก็บอาหาร น้ำ อาวุธ และแยกห้องออกเป็นส่วนๆ ซึ่งอาจบรรจุคนได้ถึง 600 คนนานหลายเดือน

Copyright © 2009 Democratic Voice of Burma

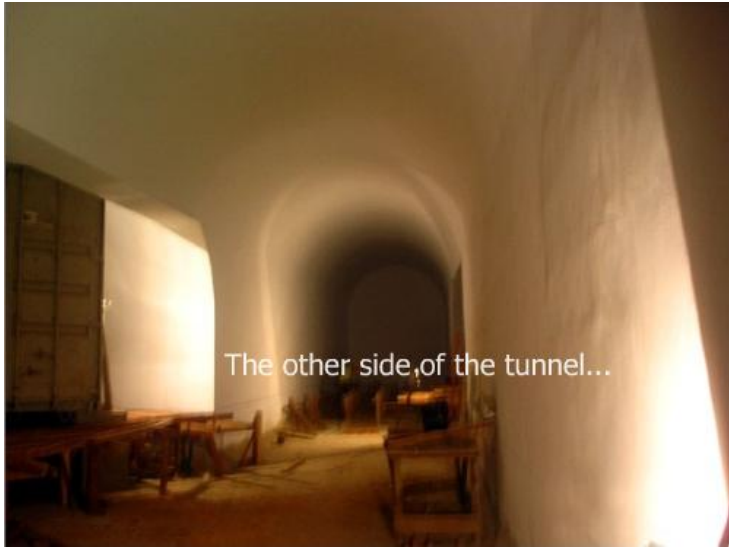

Work underway on the entrance to the Kalaw tunnel,
17 December 2003

ต่อมามีภาพถ่ายอุโมงค์ที่ปยินมะนาร์ (เปียนมะนา - เมืองหลวงแห่งใหม่) ที่แสดงให้เห็นภาพของที่ปรึกษาชาวเกาหลีเหนือร่วมช่วยก่อสร้าง อีกทั้งมีรายงานว่า เกาหลีเหนือและผู้เชี่ยวชาญต่างชาติหลายชุดให้คำแนะนำมาในการก่อสร้างเครือข่ายอุโมงค์ใต้ดินทั่วประเทศราว 800 แห่ง นอกจากนี้ มีเอกสารลับยังระบุอีกว่า แผนการขั้นต่อไปคือ การติดตั้งจรวดขนาดใหญ่และการสื่อสารผ่านดาวเทียมจากภายในอุโมงค์ รวมทั้งสร้างเป็น war room หรือศูนย์บัญชาการรบ หรืออาจใช้เป็นที่หลบภัยกรณีมีการประท้วง หรือถูกต่างชาติโจมตี

การสร้างอุโมงค์ (ใช้รหัสลับว่า “กระดองเต่า”) ที่ต่อเนื่องยาวนานกว่า 13 ปี อาจมีมูลค่านับพันล้านดอลลาร์ โดยเงินจำนวนมากมานี้พม่าได้รับจากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซธรรมชาติให้แก่จีน นอกเหนือจากนี้ พม่ากำลังขุดแร่ยูเรเนียมเพื่อส่งออก และใช้ในการเตรียมแร่สร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ แต่ข่าวบางกระแสกล่าวว่า พม่าอาจประสงค์ที่จะสร้างอาวุธนิวเคลียร์โดยความช่วยเหลือทางเทคโนโลยีจากเกาหลีเหนือก็เป็นได้

อนึ่ง มีข่าวอย่างต่อเนื่องที่ย้ำถึงการที่รัฐบาลทหารพม่าเร่งกระชับความสัมพันธ์ อันดีกับเกาหลีเหนือด้วยจุดประสงค์ในการเสริมสร้างศักยภาพกองทัพ โดยติดต่อขอซื้ออาวุธ

ยุทธโศภณสำหรับใช้ป้องกันประเทศ รวมถึงเทคโนโลยีนิวเคลียร์จากเกาหลีเหนือ และการว่าจ้างเจ้าหน้าที่เกาหลีเหนือเข้าไปทำการซุกอูโมงค์ขนาดใหญ่เพื่อใช้ในการทหาร

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลที่กล่าวถึงความร่วมมือระหว่างเกาหลีเหนือกับพม่า นั้นแม้จะได้รับการยืนยันจากแหล่งข่าวหลายแหล่งว่า เกิดขึ้นจริง และอาจนำไปสู่ภัยอันตรายต่อบริเวณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ในอนาคต แต่ก็ยังเป็นข้อมูลที่เกิดจากการคาดการณ์ และสังเกตจากสภาพแวดล้อมภายในและของโลก เพราะมีผู้เห็นเรือของเกาหลีเหนือแวะจอดเทียบท่าชายฝั่งของพม่าที่ขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา และจากภาพถ่ายอูโมงค์ลับจำนวนหลายรูป จึงมีการประมวลเรื่องราวออกมาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทั้งนี้ทั้งนั้น ทางทหารพม่าปกปิดเป็นความลับ รวมทั้งห้ามชาวต่างชาติและประชาชนทั่วไปเข้าไปใกล้บริเวณก่อสร้างอูโมงค์ แต่ความลับก็ถูกเปิดเผยโดยเจ้าหน้าที่ระดับสูงของทางการพม่าที่นำรูปภาพออกสู่สาธารณชน...และเจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็หายตัวไปหลังจากมีการตีพิมพ์ภาพอูโมงค์ดังกล่าว...

หากทุกอย่างเป็นจริงดังที่กล่าวอ้าง เมืองไทยคงจะร้อนระอุมากขึ้นเพราะมีการสูมไฟอยู่ข้างบ้าน ...เป็นไฟบรรลัยกัลป์เชียวนะ

เชิงอรรถ

- (1) <http://www.vchakarn.com/vblog/46499> เปิดอ่านวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2552.
- (2) “อิลลารีแกลงสหรัฐฯ พร้อมลงนามความร่วมมืออาเซียน,” คมชัดลึก. 23 กรกฎาคม 2552 (อ้างอิง: การถ่ายโอนเทคโนโลยีนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ ไปยังพม่า); “อิลลารีห้วงประเด็นเกาหลีเหนือและพม่า,” คมชัดลึก. 24 กรกฎาคม 2552 .
- (3) “คาดเรือเกาหลีเหนือขนอาวุธเตรียมส่งพม่าใช้โจมตีทพว่า...” 24 มิถุนายน ค.ศ. 2009. <http://www.meeboard.com/view.asp?user=shanmusic&groupid=6&rid=210&...>; “รมต.พม่าเยือนเกาหลีเหนือครั้งแรกในรอบ 25 ปี,” สาระวินโพสต์. October 28, 2008 (ดู ...อย่างไรก็ตาม ในขณะที่รัฐบาลพม่าถูกสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรปคว่ำบาตรการสนับสนุนในด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ มีรายงานว่า รัฐบาลทหารพม่านั้นได้ซื้ออาวุธมาจากรัฐบาลเกาหลีเหนือ); “พม่ากระชับมิตร โสมแดงเสริมสร้างศักยภาพกองทัพ,” http://www.thaingo.org/board_2/view.php?id=447
- (4) ภูมิรัตน์ ทักษาพงษ์, “อุโมงค์ลึกลับในพม่า,” โลกวันนี้. 3 กรกฎาคม ค.ศ. 2009; “พม่ากับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์,” http://www.the-thainews.com/analyzed/inter/in010148_18.htm.

เขียนโดย รศ.ดร. คำรงค์ ฐานดี

ผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2552